

Inž. Sima V. Koković,
Poljoprivredna stanica — Kruševac

SUZBIJANJE VIŠEGODIŠNJIH OTPORNIH KOROVA U VINOGRADIMA

UVOD

Suzbijanje korova u vinogradima, sa gledišta izbora herbicida i iznalaženja odgovarajuće metode suzbijanja, posebno za suzbijanje višegodišnjih otpornih korova, u plantažnim vinogradima na području Kruševca predstavlja vrlo važan problem.

Osnovna karakteristika korovskih vrsta u plantažnim vinogradima na području Kruševca jeste da su oni u većini otporni na mnoge preparate koje smo do sada imali. Korovsku floru sačinjavaju, uglavnom, popanac (*conivolvulus arvensis*), palamida (*cirsium arvense*), zubača (*cynodon dactylon*), muhar veliki (*panicum crus galli*), pepeljuga (*chaenopodium album*), divlji štir (*amaranthus blitum*), mlečika (*euphorbia cyparissias*), divlji sirak (*sorghum halepense*) itd.

Preparat gramoksone — parakvat (dimetil-bipiridilin-dihlorid), koji se poslednjih godina plasira na svetskom pa i na našem tržištu, pruža mogućnost uspešnog suzbijanja praktično svih korovskih vrsta pa i onih koje su do sada bile otporne na preparate iz grupe aminotriazina i drugih.

Ovo činjenično potvrđuju neki radovi i iskustva u našoj zemlji kao Despotović (1965) a delimično i Koković (1966).

Poljoprivredna stanica u Kruševcu, u saradnji s Jugoslovenskim poljoprivredno-šumarskim centrom, u 1967. god. je nastavila traženje što povoljnije metode u cilju suzbijanja višegodišnjih otpornih korova u vinogradu, a prvenstveno zubače, pa je u tom cilju bio i postavljen jedan ogled.

MATERIJAL I METODA

Ogled je postavljen u plantažnom vinogradu Poljoprivredne zadruge u Bačini koji je u šestoj godini starosti i zasađen na rastojanju $4 \times 0,75$ m.

Od herbicida u ogledu su bili gramoksone — parakvat (dimetil — bipiridilin — dihlorid) i dikopan (koji sadrži 2,2 dihlorpropionsku kiselinu u obliku Na — soli).

Ogled je imao tri varijante sa po tri ponavljanja u svakoj varijanti. Svako ponavljanje u varijanti obuhvatilo je po dva reda vinove loze u dužini od 20 m. Prskanje je obavljeno samo u redovima vinove loze u špaliru.

Zakorovljenost vinograda bila je vrlo velika, a naročito sa zubačom (*Cynodon dactylon*) koja je u ovom ogledu bila najrašireniji korov.

Prskanja su obavljena vinogradarskom prskalicom, uz utrošak 1000 l vode po 1 ha. Prskalice su bile opremljene posebnim štitom kako bi se sprečilo kvašenje zelenih delova vinove loze.

Ukupno je obavljeno po tri prskanja u svakoj varijanti i to:

I Varijanta: jedno prskanje sa 2,5 kg/ha dikopana i dva prskanja sa 5 kg/ha gramoksona.

II Varijanta: jedno prskanje sa 5 kg/ha dikopana i dva prskanja sa 5 kg/ha gramoksona.

III Varijanta: tri prskanja sa 5 kg/ha gramoksona.

Kontrola je obuhvatala dva reda vinove loze u dužini od 20 m i nije ni okopavana.

Obavljena prskanja

Prvo prskanje je obavljeno 10. juna 1967. godine ovako:

I varijanta sa 2,5 kg/ha dikopana

II varijanta sa 5 kg/ha dikopana

III varijanta sa 5 kg/ha gramoksona.

Prskanje je obavljeno u prepodnevnim časovima, vreme je bilo sunčano i toplo.

Korovi su bili u punom razvoju i visoki u proseku 15—20 cm.

Drugo prskanje je izvršeno 28. juna 1967. godine ovako:

I varijanta sa 5 kg/ha gramoksona

II varijanta sa 5 kg/ha gramoksona

III varijanta sa 5 kg/ha gramoksona.

Takođe je i ovo prskanje obavljeno u prepodnevnim časovima po sunčanom i toplom vremenu.

Korovi su prosečno bili visoki od 10 do 15 cm.

Treće prskanje je obavljeno 8. augusta 1967. godine ovako:

I varijanta sa 5 kg/ha gramoksona

II varijanta sa 5 kg/ha gramoksona

III varijanta sa 5 kg/ha gramoksona.

I ovo prskanje je, kao i dva prethodna, obavljeno u prepodnevnim časovima po sunčanom i toplom vremenu.

Kontrolu brojnosti korova i njihovu determinaciju obavili smo nekoliko dana posle II i III prskanja. Kod sve tri varijante i kod sva tri ponavljanja vršili smo po pet brojenja na površini od po 1 m², po slučajnom izboru i uz pomoć za ovu svrhu specijalno napravljenog rama.

RAZMATRANJE REZULTATA I ZAKLJUČAK

Tabela 1 — Kontrolom brojnosti korova, dobili smo sledeće rezultate na bazi prosečnog broja korova po 1 m²:

Varijante	Prosečan broj korova po 1 m ²	
	I procena	II procena
I varijanta	49	7
II varijanta	37	3
III varijanta	9	0
Kontrola	270	305

Kontrola brojnosti korova i njihova determinacija izvršena je, uglavnom, za dominantne vrste korova flore:

- 1) *Cynodon dactylon* (zubača)
- 2) *Amaranthus blitum* (divlji štir)
- 3) *Convolvulus arvensis* (popanac)
- 4) *Cirsium arvense* (palamida)
- 5) *Euphorbia cyparissias* (mlečika)
- 6) *Sorghum halepense* (divlji sirak)
- 7) *Chaenopodium album* (pepeljuga)
- 8) *Cichorium intybus* (vodopija)
- 9) *Panicum crus* (muhar veliki)

Na tabeli br. 1. možemo videti da su najbolji rezultati postignuti u III varijanti, gde su za suzbijanje korova obavljena tri prskanja sa po 5 l/ha gramoksona. Nadzemna masa svih korova bila je potpuno sasušena. Kasnije, tek u mesecu oktobru, mogli smo zapaziti samo po neki izdanak na zubači.

Kod I i II varijante (za prvo prskanje je primenjen dikopan 2,5 i 5 kg/ha) rezultati zaostaju u odnosu na III varijantu. Nadzemna masa nije bila potpuno uništena, a i regeneracija korova se odvijala znatno brže.

U celini, smatramo da su rezultati oglada zadovoljavajući i da je primena gramoksona za suzbijanje otpornih korova u plantažnim vinogradima prvenstveno zubače (*Cynodon dactylon*) moguća, ali to ne znači da su i ekonomska rešenja zadovoljavajuća.

Sima V. Koković
Station Agricole,
Kruševac

LA LUTTE CONTRE LES MAUVAISES HERBES VIVACES RESISTANTES DANS LES VIGNOBLES

R e s u m é

Au cours de l'année 1967 la station agricole de Kruševac a fait l'essai de la lutte contre les mauvaises herbes résistantes particulièrement contre *Cynodon Dactylon* dans le vignoble à Bačina, utilisant Gramoxon et Dikopan.

L'essai a compris trois variantes; chaque variantes a été pulvérisée trois fois.

Variante I. une pulvérisation avec 2,5 kg par hectare de Dikopan et deux pulvérisations avec 5 kg par hectare de Gramoxan

Variante II. une pulvérisation avec 5 kg par hectare de Dikopan et deux pulvérisations avec 5 kg par hectare de Gramoxan

Variante III. Trois pulvérisations avec 5 kg par hectare de Gramoxan

Le témoin non a été pulvérisé et chauffé.

Les meilleurs résultats ont été réalisés dans la III. variante. En ce cas toute la masse verte aérienne a été dévastée, la régénération des mauvaises herbes non a recommencé jusqu'au le fin de l'année.

Les résultats des I. et II. variantes restent en arrière de la variante III.

La masse verte aérienne n'a été dévastée totalement et la régénération des mauvaises herbes a commencé plus rapidement.

On peut dire en conclusion que les résultats de l'essai sont satisfaisants et que l'application de Gramoxan pour la lutte contre les mauvaises herbes particulièrement contre *Cynodon Dactylon* est possible, mais cela ne veut pas dire que cette mesure est une solution rentable.

LITERATURA

1. Despotović P.: Suzbijanje korova herbicidima u vinogradima i voćnjacima i neki ekonomsko-tehnički momenti vezani za njihovu primenu. »Dokumentacija za tehnologiju i tehniku u poljoprivredi« br. 1, Beograd, 1966.
2. Koković S.: Primena herbicida gramoksona u vinogradima i voćnjacima i reglone za suzbijanje viline kosice. »Biljna zaštita« br. 1, Zagreb, 1967.